

*Agnieszka Jaworska** <https://orcid.org/0000-0003-4536-8768>

PRZEKSZTAŁCENIE JEDNOOSOBOWEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W SPÓŁKĘ Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Streszczenie. Wprowadzenie przepisów Polskiego Ładu wzbudziło liczne wątpliwości osób prowadzących działalność gospodarczą. Regulacje te spowodowały podjęcie przez wielu przedsiębiorców decyzji o zakończeniu prowadzenia działalności bądź przekształceniu prowadzonej dotychczas jednoosobowej działalności gospodarczej w inne formy, aby uniknąć niekorzystnego opodatkowania. Wśród osób decydujących się na przekształcenie swojej działalności dominowała decyzja o przekształceniu jej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W swoim artykule pragnę pochylić się nad pobudkami przekształcenia jednoosobowego przedsiębiorcy w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością oraz nad procedurą takiego przekształcenia.

Słowa kluczowe: przekształcenie, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jednoosobowa działalność gospodarcza, samozatrudnienie

TRANSFORMATION OF A SOLE PROPRIETORSHIP INTO A LIMITED LIABILITY COMPANY

Abstract. The introduction of the provisions of the Polish Order (“Polski Ład”) raised numerous doubts among persons conducting business activity. The regulations resulted in many entrepreneurs deciding to cease their business activity or to transform their so-far sole proprietorship into other forms of business in order to avoid unfavourable taxation. Among those who decided to transform their business, the decision to transform into a limited liability company prevailed. In this article I would like to discuss the reasons for and procedure of transforming a sole trader into a limited liability company.

Keywords: transformation, limited liability company, sole proprietorship, self-employment

* Studenckie Forum Naukowe Nietypowych Stosunków Zatrudnienia WPiA UŁ, agnieszka-jaworska01@gmail.com

1. WPROWADZENIE POLSKIEGO ŁADU A JEDNOOSOBOWA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Wprowadzenie przepisów Ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw¹ zmieniających dwadzieścia sześć ustaw, wzbudziło uzasadniony niepokój licznej grupy przedsiębiorców przed niekorzystnym opodatkowaniem jednoosobowej działalności gospodarczej. Jednym z rozwiązań powszechnie praktykowanych przez przedsiębiorców stała się decyzja o przekształceniu jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), która choć charakteryzuje się większym sformalizowaniem, niesie też za sobą wiele korzyści, jak choćby, co do zasady, brak osobistej odpowiedzialności za zobowiązania spółki (z uwzględnieniem regulacji z art. 299 Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych²) bądź w przypadku małych podatników opodatkowaniem 9% podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT). Wprowadzane w Polskim Ładzie zmiany oceniane są negatywnie³. Największe obawy jednoosobowych przedsiębiorców budziła zmiana w zakresie składki zdrowotnej zakładająca nową składkę w wysokości 9% dla dochodu przedsiębiorców rozliczających się według skali podatkowej, wyłączenie możliwości odliczenia składki zdrowotnej od podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), a w przypadku przedsiębiorców opodatkowanych ryczałtem PIT uzależnienie wysokości składki od przychodów. Z uwagi na powszechną krytykę społeczeństwa 1 lipca 2022 r. weszła w życie Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw⁴ nowelizująca przepisy Polskiego Ładu, jednak kontrowersyjny przepis likwidujący możliwość odliczania składki zdrowotnej od podatku nie został usunięty, lecz tylko częściowo zmodyfikowany. Na podstawie znowelizowanych przepisów Polskiego Ładu przedsiębiorcy, których dochód opodatkowany jest podatkiem liniowym, zryczałtowanym podatkiem dochodowym lub na podstawie karty podatkowej, mogą częściowo odliczyć zapłaconą składkę zdrowotną, zmniejszając tym samym podstawę obliczenia podatku. Roczne limity są zależne od formy opodatkowania. Przedsiębiorcy opodatkowani zryczałtowanym podatkiem dochodowym mogą wliczyć w koszty 50% kwoty zapłaconych składek zdrowotnych, z kolei przedsiębiorcy rozliczający się kartą podatkową mogą wliczyć w koszty 19% kwoty zapłaconych składek zdrowotnych. W przypadku opodatkowania podatkiem liniowym, przedsiębiorca będzie mógł obniżyć należny podatek o maksymalnie 8700 złotych rocznie.

¹ T.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 ze zm., dalej: Polski Ład.

² T.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1467 ze zm., dalej: k.s.h.

³ Zakres przedmiotowej pracy nie obejmuje analizy przepisów Polskiego Ładu, a skupia się na procedurze przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z o.o.

⁴ T.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1265 ze zm.

Podejmując się przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, należy wziąć pod uwagę opodatkowanie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podatkiem CIT.

Co do zasady od dochodów osiąganych przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością należny jest podatek CIT w wysokości 19%. Jednak tzw. mali podatnicy, czyli spółki z o.o., których przychody z działalności operacyjnej (niekapitałowej) w danym roku podatkowym nie przekroczyły kwoty 2 milionów euro, mogą skorzystać ze stawki CIT 9%. Istnieje jednak wiele obostrzeń dotyczących możliwości korzystania z niższej stawki CIT, które w pełnym brzmieniu zostały zawarte w przepisie art. 19 ust. 1 Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁵ – jednym z nich jest zakaz zastosowania tej preferencji, w przypadku gdy spółka powstała w wyniku przekształcenia z jednoosobowej działalności gospodarczej. Obostrzenie to jest czasowe i dotyczy jedynie roku podatkowego, w którym spółka z ograniczoną odpowiedzialnością rozpoczęła działalność, oraz kolejnego, bezpośrednio po nim następującego. Oznacza to, że jeżeli przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą zdecydował się przekształcić ją w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością jeszcze w 2021 r., będzie mógł skorzystać z 9% CIT już w 2023 r., o ile przychody spółki nie przekroczą limitu 2 milionów euro, a zakończenie pierwszego roku obrotowego nastąpiło z końcem 2021 r.

2. MOŻLIWOŚĆ PRZEKSZTAŁCENIA PRZEDSIĘBIORCY W SPÓŁKĘ Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Wraz z nowelizacją Ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców⁶ znowelizowano przepisy k.s.h., na skutek czego w art. 584¹–584¹³ k.s.h. uregulowano zasady dotyczące przekształcenia przedsiębiorcy w spółkę kapitałową. Przedmiotowe przepisy dodane zostały w dziale III tytułu IV, w nowym rozdziale 6 k.s.h. pt. „Przekształcenie przedsiębiorcy w spółkę kapitałową”, zgodnie z którym pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną. Choć ustawodawca nie używa tego właśnie określenia *expresiss verbis*, wskazuje się, że zastosowanie go byłoby bardziej zasadne chociażby ze względu na posługiwanie się tym sformułowaniem w art. 33 k.s.h. W art. 551 § 5 k.s.h. przewidziano również legalną definicję przedsiębiorcy przekształconego, czyli osobę fizyczną wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą w rozumieniu Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców⁷. Warto nadmienić, że definicja

⁵ T.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1800 ze zm.

⁶ T.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 106 poz. 622 ze zm.

⁷ T.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 162 ze zm., dalej: u.p.p.

ta nawiązuje do określenia zawartego w uchylonej już ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, gdyż w Prawie przedsiębiorców termin osoby działającej we własnym imieniu przesunięty został do definicji działalności gospodarczej. Mimo nadania temu określeniu charakteru normatywnego ustawodawca nie używa go konsekwentnie w nowo wprowadzonym rozdziale 6, albowiem przepisy art. 584¹⁰ § 2 oraz art. 584¹³ k.s.h. nie zawierają tego pojęcia, lecz odsyłają jedynie do art. 551 § 5 k.s.h. (Kidyba, Witosz, Witosz 2019, 343–344).

W doktrynie podnosi się, że nazwa „przedsiębiorca przekształcany” może kreować nietrafne przeświadczenie funkcjonowania zasady kontynuacji w sytuacji, w której ze swej istoty mieć zastosowania nie może. W omawianym procesie powstaje spółka, będąca następcą prawnym po osobie fizycznej wyłącznie w zakresie prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Nie mamy zaś do czynienia z przekształceniem samym w sobie osoby fizycznej w osobę prawną. Regulacja z art. 551 § 5 k.s.h. słusznie już nakierowuje na przekształcenie formy prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, a nie przekształcenie samego przedsiębiorcy. Nie sposób nie zauważyć, że w dalszej części omawianego artykułu ustawodawca już niejednolicie stosuje te pojęcia: przepis art. 584¹ k.s.h. określa, że „przedsiębiorca przekształcany staje się spółką przekształconą”, co oczywiście, jak już wskazano, jest terminologicznym błędem, podczas gdy przepis art. 584² k.s.h. informuje prawidłowo, że osoba fizyczna staje się tylko współnikiem nowej spółki (Kidyba 2019, 346).

Należy dodać, że ustawodawca nie zawarł w przepisach poświęconych przekształceniu przedsiębiorcy odpowiednika art. 551 § 4 k.s.h., który to pomógłby zarysować granice zdolności przekształceniowej. Wspomniany przepis stanowi, że nie może być przekształcana spółka w likwidacji, która rozpoczęła podział majątku, podobnie jak spółka w upadłości. Chociaż przesłanka związana z brakiem zdolności przekształceniowej spółki nie ma zastosowania do jednoosobowego przedsiębiorcy, to druga część przepisu może już znaleźć zastosowanie w omawianym zagadnieniu, czyli postawieniu jednoosobowego przedsiębiorcy w stan upadłości. Artykuł 551 § 4 k.s.h. *in fine* reguluje zdarzenie, które może mieć miejsce w spółkach, kiedy to, po uprzednim zaspokojeniu wierzycieli, spółka dzieli między współników resztę majątku. Odnosząc tę sytuację do jednoosobowego przedsiębiorcy, po zaspokojeniu wierzycieli majątek pozostały będzie stanowić jego własność, nie może zatem być mowy o podziale, a więc przedsiębiorca ten mógłby rozpocząć procedurę przekształceniową. W przypadku jednak postawienia w stan upadłości jednoosobowego przedsiębiorcy, należy uznać, że od momentu ogłoszenia upadłości traci on zdolność przekształceniową (Kidyba 2019, 346–347).

Wprowadzenie instytucji przekształcenia jednoosobowego przedsiębiorcy w spółkę kapitałową w Kodeksie spółek handlowych stanowi swego rodzaju *novum* dzięki przełamaniu zamkniętego katalogu form przekształceń dopuszczonych dotychczasowymi przepisami. Pomimo że do tej pory przekształcenie, a właściwie

przejeżdżowanie spółki cywilnej w spółkę handlową, pożytywane było jako przekształcenie spółki *sensu largo*, to w sytuacji przekształcenia jednoosobowego przedsiębiorcy nie dochodzi do przekształcenia w inny typ spółki, ale do przekształcenia jednej formy prowadzenia działalności gospodarczej w wyraźnie odmienną systemowo formę, tj. z indywidualnej formy w przedsiębiorstwo prowadzone przez spółkę kapitałową (Witosz 2013, 9).

3. PROCEDURA PRZEKSZTAŁCENIA

Przekształcenie przedsiębiorcy w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością jest skuteczne wyłącznie po wykonaniu wszystkich niezbędnych czynności składających się na złożony proces przekształcenia.

Pierwszym wymaganym krokiem w celu rozpoczęcia procesu przekształcenia jest sporządzenie planu przekształcenia (Kidyba 2022, Komentarz do art. 584⁷ k.s.h.). Plan przekształcenia jest koniecznym elementem normatywnie uregulowanego planu procesu przekształcenia, jego brak spowodowałby bowiem nieważność bezwzględną oświadczenia przekształcanego przedsiębiorcy, która nie mogłaby być konwalidowana (Kidyba 2019, 349).

Na kanwie art. 551 § 5 w zw. z art. 584⁷ § 1 k.s.h. rzeczony plan przekształcenia przedsiębiorcy powinien zawierać co najmniej ustalenie wartości bilansowej majątku przedsiębiorcy przekształcanego na określony dzień w miesiącu poprzedzającym sporządzenie planu przekształcenia przedsiębiorcy. Ponadto plan przekształcenia musi zawierać załączniki, na które składa się: projekt oświadczenia o przekształceniu przedsiębiorcy, projekt aktu założycielskiego, wycena składników majątku (aktywów i pasywów) przedsiębiorcy przekształcanego, a także sprawozdanie finansowe sporządzone dla celów przekształcenia na określony dzień w miesiącu poprzedzającym sporządzenie planu przekształcenia przedsiębiorcy. W sytuacji, w której przedsiębiorca na podstawie Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸ nie jest zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych, wspomniane sprawozdanie finansowe powinno zostać sporządzone na podstawie podsumowania zapisów w podatkowej księdze przychodów i rozchodów oraz pozostałych ewidencji prowadzonych przez przedsiębiorcę dla celów podatkowych, spisu z natury i wszelkich dokumentów pozwalających na sporządzenie rzeczowego sprawozdania.

Kolejną wymaganą czynnością w procesie przekształcenia przedsiębiorcy w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością jest poddanie planu przekształcenia kontroli biegłych rewidentów w zakresie jego poprawności oraz rzetelności. Aby zadośćuczynić tym wymaganiom, przedsiębiorca przekształcany powinien złożyć do sądu rejestrowego właściwego według jego siedziby wniosek o powołanie

⁸ T.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.

biegłego rewidenta. Co do zasady sąd rejestrowy po rozpatrzeniu wniosku powołuje jednego biegłego rewidenta, choć ze względu na zawilóść sprawy, w uzasadnionym przypadku, może wyznaczyć większą liczbę biegłych rewidentów. Po zapoznaniu się z wymaganymi dokumentami biegły rewident przygotowuje pisemną opinię, którą następnie składa razem z planem przekształcenia do sądu rejestrowego oraz przedsiębiorcy przekształcanego. Termin sporządzenia opinii określa każdorazowo sąd rejestrowy, niemniej termin ten nie może być dłuższy niż dwa miesiące od dnia wyznaczenia biegłego rewidenta.

Należy nadmienić, że na podstawie art. 551 § 5 w zw. z art. 584⁸ § 5 k.s.h. sąd rejestrowy zatwierdza również rachunki biegłego oraz ustala wynagrodzenie za jego pracę. Wiąże się to z koniecznością uiszczenia ustalonej należności przez przedsiębiorcę przekształcanego na rzecz biegłego rewidenta.

Przedsiębiorca dokonujący przekształcenia w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością zobligowany jest, w myśl przepisu art. 551 § 5 w zw. z art. 584⁹ k.s.h., złożyć oświadczenie o przekształceniu w formie aktu notarialnego pod rygorem sankcji nieważności. Treść oświadczenia o przekształceniu zawierać musi przynajmniej: typ spółki, w jaki zostaje przekształcony przedsiębiorca, wysokość kapitału zakładowego, zakres praw przyznanych osobiście przedsiębiorcy przekształcanemu jako wspólnikowi spółki przekształconej, jeżeli przyznanie takich praw jest przewidziane, nazwiska i imiona członków zarządu spółki przekształconej (Kidyba 2022, Komentarz do art. 584⁷ k.s.h.).

Wskazane elementy oświadczenia stanowią obligatoryjne minimum, ale przedsiębiorca przekształcany może dodać też inne elementy, które jego zdaniem powinny być zawarte w rzeczonym oświadczeniu. Ze względu na fakt, że do przekształcenia przedsiębiorcy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące powstania spółki przekształconej, przedsiębiorca przekształcany musi podpisać akt założycielski spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Należy jednak pamiętać, że oświadczenie o przekształceniu nie może zastąpić samego aktu założycielskiego powstałej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Następnym etapem procesu przekształcenia przedsiębiorcy w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością jest zgłoszenie wniosku do sądu rejestrowego o wpis spółki przekształconej. Wiąże się to z koniecznością podpisania formularza rejestrowego oraz wymaganych załączników przez zarząd nowo powstałej spółki. Co istotne, osoby składające wniosek o wpis spółki przekształconej do rejestru nie są jeszcze członkami zarządu tej spółki, ta bowiem do dnia przekształcenia nie istnieje.

Zgłoszenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) musi zawierać dane identyfikujące daną spółkę, takie jak: firma, siedziba z adresem spółki, przedmiot działalności, wysokość kapitału zakładowego, określenie, czy wspólnik może mieć więcej niż jeden udział, nazwiska, imiona i adresy do doręczeń członków zarządu, wraz z informacją o sposobie reprezentacji, nazwiska i imiona członków rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej,

jeżeli w myśl przepisów ustanowienie rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej jest konieczne, czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony, a także pismo przeznaczone do ogłoszeń spółki i oznaczenie tego pisma. Nadto zgłoszenie winno zawierać nazwisko i imię albo firmę (nazwę), siedzibę i adres jedyne go wspólnika oraz wzmiankę, czy jest on jedynym wspólnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (Szumański, 2011, 15).

Po otrzymaniu omówionych dokumentów sąd rejestrowy bada poprawność zgłoszenia, sprawdzając, czy dane zawarte we wniosku odpowiadają rzeczywistości stanowi rzeczy i są prawdziwe. Jeśli na etapie weryfikacji zgłoszenia sąd rejestrowy dostrzeże rozbieżności, wnioskodawca zostanie wezwany do uzupełnienia braków we wskazanym terminie. W sytuacji gdy sąd rejestrowy zbada przedmiotowy wniosek wraz z załączonymi do zgłoszenia dokumentami i uzna, że wszystkie czynności zostały dokonane zgodnie z przepisami prawa, dokona wpisu do KRS spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, czyli przedsiębiorcy przekształconego.

4. DZIEŃ PRZEKSZTAŁCENIA – POWSTANIE SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Na podstawie art. 551 § 5 k.s.h. w zw. z art. 584¹ k.s.h. z chwilą wpisu do KRS przedsiębiorca przekształcany staje się spółką przekształconą. Można jednak odnieść wrażenie, że ustawodawca nie uwzględnił istotnych różnic pomiędzy KRS a Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG). W myśl art. 584¹ k.s.h. bowiem przedsiębiorca przekształcany staje się *ex lege* spółką przekształconą już w chwili wpisu do rejestru KRS. Oznacza to, że wpis ten ma charakter konstytutywny. Jednocześnie wpis do KRS zobowiązuje do przekazania organowi ewidencyjnemu informacji o przedmiotowym przekształceniu przedsiębiorcy w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Przesłanie tej informacji stanowi podstawę wpisu o przekształceniu z urzędu, ale w celu wykreślenia przedsiębiorcy z CEIDG niezbędny będzie odrębny wniosek. Mechanizm ten powoduje, że musi upłynąć pewien okres pomiędzy rejestracją spółki w KRS a wykreśleniem przedsiębiorcy z CEIDG, co z kolei powoduje, że w tym samym czasie funkcjonują formalnie obie formy działalności gospodarczej (Kidyba 2019, 352).

Ostatnią czynnością wymaganą do przekształcenia przedsiębiorcy w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością jest ogłoszenie o przekształceniu na wniosek zarządu spółki przekształconej. W tym celu zarząd, w terminie dwóch tygodni od dnia wpisu przekształcenia, składa stosowny wniosek do sądu rejestrowego. Wpisy przedsiębiorców do KRS są ogłaszane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, który to jest ogólnokrajowym urzędowym dziennikiem elektronicznym przeznaczonym do zamieszczania obwieszczeń lub ogłoszeń. Obwieszczenie czy ogłoszenie dotyczące przedsiębiorcy, który podlega wpisowi do KRS, powinno

zawierać, poza samą treścią obwieszczenia lub ogłoszenia, również oznaczenie organu rejestrowego, datę wpisu oraz numer, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany. Po ogłoszeniu tych informacji spółka przekształcona musi przechowywać w swojej siedzibie numery Monitora Sądowego i Gospodarczego, w którym zamieszczone są ogłoszenia i obwieszczenia jej dotyczące.

Zgodnie z art. 584² § 1 k.s.h. spółce przekształconej będą przysługiwać wszystkie prawa i obowiązki przekształconego przedsiębiorcy. Dalsze przepisy k.s.h. stanowią ponadto, że spółka przekształcona pozostanie podmiotem, w szczególności, zezwoleń, koncesji, a także ulg. Ustawodawca zastosował tym samym konstrukcję kontynuacji, która odnosi się do przekształcenia spółek. Wątpliwości w stosowaniu tej zasady budzi jednak fakt, że w przypadku przekształcenia przedsiębiorcy w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością powstanie nowy podmiot prawa. Wskutek tego dochodzi do zmiany podmiotowej w zakresie praw i obowiązków, gdyż przedsiębiorca przekształcany przeniesie określony zakres majątku oraz działalności na osobę prawną, spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, będąc jej właścicielem jedynie w znaczeniu ekonomicznym, ale nie prawnym. Omawiane przekształcenie powoduje zmianę formy organizacyjnej oraz podmiotu samego przedsiębiorcy, który z chwilą transformacji staje się organem właścicielskim spółki, czyli zgromadzeniem wspólników, jako jedyny wspólnik spółki (Kidyba 2019, 354).

W doktrynie uznaje się, że przekształcenie przedsiębiorcy w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością zbliżone jest do konstrukcji sukcesji częściowej, niemniej rzadko można mówić o klarownym i niebudzącym wątpliwości wyodrębnieniu przedsiębiorstwa, jak jest to ujmowane w art. 55¹ Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁹. Wyodrębnienie takie następuje po sporządzeniu planu przekształcenia, czyli ustaleniu składników majątku przekształcanego przedsiębiorcy, który dalej będzie stanowił majątek spółki przekształconej. Tak rozumiane wyodrębnienie musi zostać potwierdzone oświadczeniem o przekształceniu, a skuteczność uzyska dopiero wraz z wpisem do KRS (Kidyba 2019, 355).

Zgodnie z art. 584¹³ k.s.h. osoba fizyczna, wskazana w art. 551 § 5 k.s.h., czyli przekształcony przedsiębiorca, odpowiada solidarnie ze spółką przekształconą za zobowiązania przekształcanego przedsiębiorcy związane z prowadzoną działalnością, a powstałe przed dniem przekształcenia przez okres trzech lat, licząc od dnia przekształcenia. Dzięki takiemu rozwiązaniu wierzyciele przekształconego przedsiębiorcy będą mieć możliwość domagania się zaspokojenia z dwóch mas majątkowych, łącznie mających taką samą wartość jak uprzedni majątek osobisty osoby fizycznej. Niewątpliwie regulację tę należy uznać za trafną, biorąc pod uwagę również fakt, że ustawodawca nie objął solidarnie przekształconego przedsiębiorcy możliwością odwołania się do art. 299 k.s.h. i wskazanych przesłanek egzoneracyjnych. Tym samym przedsiębiorca decydujący się na przekształcenie

⁹ T.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.

w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością będzie odpowiedzialny za zobowiązania powstałe przed przekształceniem przez okres trzech lat (Kidyba 2019, 358–359).

5. PRZEKSZTAŁCENIE PRZEDSIĘBIORCY W SPÓŁKĘ Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ – WNIOSKI

Polski Ład wprowadza ogromne zmiany dla funkcjonowania jednoosobowych działalności gospodarczych. Wśród najbardziej relevantnych zmian wskazuje się dodatkowe obciążenia publicznoprawne, do których zalicza się tylko częściową możliwość odliczania składki zdrowotnej od podstawy opodatkowania. W tej sytuacji korzystnym rozwiązaniem, które spotkało się z dużym zainteresowaniem przedsiębiorców, jest możliwość przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie aktualnych przepisów k.s.h. Proces przekształcenia określony w art. 551 § 5 k.s.h. polega na przekształceniu przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą, w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W trakcie przekształcania będzie miała miejsce sukcesja praw i obowiązków przedsiębiorcy przekształcanego, a więc spółce przekształconej przysługiwać będą wszystkie prawa i obowiązki przekształconego przedsiębiorcy.

Nie ulega wątpliwości, że przedsiębiorcy w ramach ochrony interesów szukają rozwiązań pozwalających na prowadzenie najbardziej korzystnej formy działalności gospodarczej. Jak dowiedziono, wybór przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością jest prawnie dopuszczalny na gruncie obowiązujących przepisów k.s.h. i być może określony jako skuteczna forma zabezpieczenia ze względu na wprowadzenie regulacji Polskiego Ładu.

BIBLIOGRAFIA

- Kidyba, Andrzej. 2022. „Komentarz do art. 584⁷ k.s.h.”. W *Komentarz aktualizowany do art. 301–633 Kodeksu spółek handlowych*, LEX/el.
- Kidyba, Andrzej. Antoni Witosz. Aleksander Jerzy Witosz. 2019. *Łączenie, podział i przekształcanie spółek handlowych*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Szumański, Andrzej. 2011. „Nowe rodzaje przekształceń w spółki handlowe – uwagi systemowe”. *Monitor Prawa Handlowego* 1: 9–21.
- Witosz, Antoni. 2013. „Przekształcenie jednoosobowego przedsiębiorcy w spółkę kapitałową a zdolność upadłościowa”. *Przegląd Prawa Handlowego* 4: 4–7.

Akty prawne

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.).

Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1800 ze zm.).

Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.).

Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1467 ze zm.).

Ustawa z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 106 poz. 622 ze zm.).

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.).